

МАУП

ПрАТ ВНЗ « МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ »

Придунайська філія

Кафедра економіки та менеджменту .

Затверджую:
Директорка ІФ ПрАТ «ВНЗ МАУП»

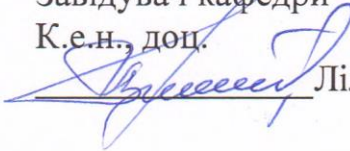
д.п.н. проф. Тамара БІММЕННИКОВА
"07" вересня 2023 р.

Схвалено на засіданні кафедри
економіки та менеджменту
Протокол № 1 від 07 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри

К.е.н., доц.

Лілія БОДЕНЧУК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК36 Транскордонне співробітництво

спеціальності:

073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня:

бакалавр
(шифр і назва спеціальності)

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Гуцалюк Олексій Миколайович д.е.н., професор кафедри економіки та менеджменту

Викладач:

Гуцалюк Олексій Миколайович д.е.н., професор кафедри економіки та менеджменту

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки та менеджменту

Протокол від 07 вересня 2023 № 1

Завідувач кафедри к.е.н. доцент Лілія БОДЕНЧУК

Силабус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми 073 «Менеджмент»

07.09.2023 р.

Керівник (гарант) освітньої програми к.е.н. доц. Ліганенко І.В.

Силабус перевірено к.е.н. доц. Ліганенко І.В.

07.09.2023 р.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

Загальні відомості

Назва дисципліни	Транскордонне співробітництво
Викладач (-і)	Гуцалюк Олексій Миколайович
Портфоліо викладача (-ів)	http://izmail.maup.com.ua/
Контактний тел.	-
E-mail:	menedzmentuk@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	http://izmail.maup.com.ua/
Консультації	Консультації з 14.00 до 17.00 згідно графіку

1. Анотація

В курсі розглядаються теоретичні основи здійснення транскордонного економічного співробітництва. Формується система знань щодо джерел, принципів і методів здійснення транскордонного економічного співробітництва на універсальному та регіональному (європейському) рівнях. Особлива увага приділяється вивченню таких форм європейського транскордонного співробітництва, як: єврорегіони, європейські угруповання територіальної співпраці (ЄУТС), об'єднання єврорегіонального співробітництва (ОЄС), транскордонні кластери, транскордонне партнерство, технологічні парки. Окремо вивчаються правові підстави та особливості міжнародно-правового співробітництва територіальних громад України з європейськими територіальними громадами і співробітництво українських прикордонних територій у рамках єврорегіонів.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових поглядів на роль транскордонного економічного співробітництва, його місця та ролі у міжнародній економічній системі; розуміння потенціалу транскордонного співробітництва як інноваційного інструменту державної регіональної політики.

Основними завданнями вивчення дисципліни «ЗЕД підприємства» є підготовка студентів щодо розв'язання конкретних завдань та прийняття управлінських рішень у галузі транскордонної діяльності підприємства в умовах ринкової моделі господарювання, зокрема:

- розуміння сутності транскордонної діяльності підприємства, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку;
- вивчення видів та форм ТКС підприємства;

- усвідомлення економічної природи комерційних операцій на зовнішніх ринках;
- вивчення принципів укладання та виконання угод;
- проведення економічного аналізу ТКС підприємства, визначення її ефективності.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань щодо поняття сутності сучасного транскордонного економічного співробітництва, його місця та ролі у міжнародному економічному співробітництві;
- реалізація фундаментальних досліджень з питань розвитку транскордонного співробітництва, форм і механізмів транскордонного співробітництва з урахуванням світового, а особливо, європейського досвіду;
- розвиток умінь з аналізу національного законодавства у галузі транскордонного співробітництва з урахуванням основних положень і практики застосування права Ради Європи, Європейського Союзу та інших міжнародних організацій;
- формування системи теоретичних знань щодо суб'єктів транскордонного економічного співробітництва та їх ролі у міжнародній економічній системі;
- знання алгоритму укладення міжнародних договорів у сфері транскордонного економічного співробітництва, їх класифікацію, вимоги щодо їх укладення;
- формування теоретичних, методичних і практичних знань у галузі інституційного забезпечення транскордонного співробітництва;
- формування системи теоретичних знань щодо змісту нових організаційних форм транскордонного співробітництва, зокрема: європейських угруповань територіального співробітництва (ЄУТС), об'єднань євро регіонального співробітництва (ОЄС), транскордонних кластерів;
- усвідомлення сучасних тенденції розвитку транскордонного співробітництва в Україні та інших європейських країнах.

3. Формат курсу:

очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Таблиця 2

Компетентність	Ступінь сформованості
1	2
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері організації економічних процесів або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Soft- skills / Загальні компетентності	ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні ЗК14. Здатність працювати у міжнародному контексті ЗК 16. Здатність виявляти і вирішувати проблеми, приймати і обґрунтовувати рішення

(ЗК)	
Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції	<p>ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища</p> <p>ФК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо</p> <p>ФК 16. Здатність реагувати на зміни в міжнародному економічному середовищі та адаптуватись до них на основі використання новітніх підходів міжнародного менеджменту</p> <p>ФК 17. Здатність визначати потенціал розвитку підприємств з урахуванням регіональних особливостей його функціонування та розроблювати і впроваджувати заходи щодо його реалізації</p> <p>ФК 18. Здатність обґрунтовувати та впроваджувати стратегії і тактики зовнішньоекономічної діяльності підприємств.</p> <p>ФК 19. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості інших культур та різноманітності і мультикультурності</p>

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

- ПРН 19 Демонструвати вміння використовувати інструментарій сучасного міжнародного менеджменту для забезпечення ефективного функціонування підприємств у міжнародному економічному середовищі.
- ПРН – 21 Вміти оцінювати стан інфраструктури регіону, її проблеми та можливості, розробляти та впроваджувати заходи із розвитку інфраструктури регіону.

5.Опис навчальної дисципліни:

Таблиця 3

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
<i>Транскордонне співробітництво</i>		
Курс	3	
Семестр	6	
Обсяг кредитів	3	
Обсяг годин, в тому числі:	90	
Лекції	22	
Практичні та семінарські заняття	20	
Самостійна робота	48	
Форма семестрового контролю	<i>Екзамен</i>	

6. Статус дисципліни:

Обов'язковий компонент циклу професійної підготовки (шифр ОК36)

7. Пререквізити:

Пререквізити: «Мікроекономіка», «Міжнародна економіка», «Міжнародний бізнес», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», «Менеджмент», «Маркетинг», «Економіка та фінанси підприємства», «Бізнес-потенціал розвитку підприємства». Кореквізити: «Економічна безпека підприємства».

Постреквізити: «Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства)».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт
2. Microsoft PowerPoint – візуалізація даних Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних
3. Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;

9. Політика курсу:

Студент дотримується правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ»МАУП»).

Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.

За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

10. Схема курсу:

Таблиця 4

№	Назва теми	всього	в тому числі		
			л	пр	с.р.
1	Роль транскордонного співробітництва у регіональному розвитку та інтеграційних процесах	8	2	2	4
2	Транскордонне співробітництво в міжнародних правових та економічних відносинах	10	2	2	6
3	Система регулювання ТКС в умовах транскордонного співробітництва	8	2	2	4
4	Управління діяльністю українських підприємств в умовах транскордонного співробітництва	8	2	2	4
5	Торговельні операції в транскордонному співробітництві	10	2	2	6
6	Валютне регулювання здійснення транскордонного співробітництва	10	2	2	6
7	Оформлення договірних відносин в ТКС	12	4	2	6
8	Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод	10	2	2	6
9	Оцінювання ефективності діяльності підприємства в умовах транскордонного співробітництва	12	4	2	6
14	МКР	2		2	
	РАЗОМ	90	22	20	48

11. Система оцінювання навальних досягнень

Здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт:

Таблиця 5

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання СРС:

- змістовність – 3 бали
 - відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.
- Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **5 балів**.

Критерії оцінювання ІНДЗ:

- Слайди до презентації – 5 балів
- Повнота розкриття теми – 10 балів
- Якість інформації – 5 балів
- Самостійність та креативність – 10 балів

Максимальна кількість балів - 30 балів.

12. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Таблиця 6

Критерії підсумкового модульного оцінювання знань студентів

Письмова контрольна робота (або тестування)	Критерії оцінювання
1	2
23-25	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання
20-24	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань
15-20	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань
7-15	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст

	теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-6	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

13. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену в обсязі начального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни «Транскордонне співробітництво» в терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Форма проведення екзамену, зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), кількість балів, яку може одержати студент, вагомість співвідношення видів оцінювання визначаються кафедрою економіки та менеджменту.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання з програмного матеріалу навчальної дисципліни і набуття певних компетентностей в цілому:

- володіння теоретичними знаннями про теорію і практику управління;
- здатності системного творчого використання набутих знань;
- уміння використовувати знання для розв'язання практичних завдань з організації управління;
- повнота, якість і точність виконання розрахунків тощо.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Транскордонне співробітництво» здійснюється на основі виконання всіх видів навчальної діяльності, поточного контролю та екзамену.

Студент допускається до семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, які передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

З метою забезпечення об'єктивності оцінок та прозорості контролю набутих студентами знань, вмінь та навичок, семестровий контроль (екзамен) здійснюється в комбінованій формі: письмовий - за екзаменаційними білетами або з використанням тестових форм та комп'ютерних технологій та співбесіда із студентом.

При оцінюванні результатів екзамену 100 балів розподіляються між кількістю питань та зазначаються в екзаменаційному білеті (варіанті тестів).

14. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (екзамену)

1. Аналіз організаційно-правового забезпечення міжнародного співробітництва регіонів
2. Аналіз та оцінка сучасного стану зовнішньоекономічної діяльності України.
3. Базисні умови поставки товару

4. Валютне регулювання . Здійснення транскордонного співробітництва
5. Державне приватне партнерство в транскордонному співробітництві
6. Державні органи управління ТКС
7. Еволюція системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
8. Економічні та адміністративні методи регулювання ТКС.
9. Етапи оформлення типової зовнішньоторговельної операції купівлі-продажу
- 10.Ефективність діяльності в умовах ТКС: її сутність, теоретичні аспекти визначення
- 11.Зміна функцій кордонів
- 12.Зміст поняття "зовнішньоторговельна операція", її види
- 13.Зовнішньоекономічна політика держави.
- 14.Маркетинг в управлінні діяльністю підприємства в умовах транскордонного співробітництва
- 15.Мета, завдання, суб'єкти та інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності в умовах транскордонного співробітництва
- 16.Механізм регулювання зовнішньоекономічної діяльності нормами міжнародних організацій.
- 17.Міжнародні товарні ринки
- 18.Національне та наднаціональне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
- 19.Недержавні органи регулювання зовнішньоекономічної діяльності: торгово-промислові палати, фондові та валютні біржі.
- 20.Операції на міжбанківському валютному ринку України
- 21.Органи місцевого самоврядування та регіональний аспект регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
- 22.Організація діяльності підприємства в умовах транскордонного співробітництва
- 23.Організація міжнародних перевезень основними видами транспорту
- 24.Основні етапи розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
- 25.Основні міжнародні договори, що регулюють зовнішньоекономічну діяльність.
- 26.Основні міжнародні організації, що здійснюють регулювання зовнішньоекономічної діяльності, та їх компетенція.
- 27.Оформлення договорених відносин в ТСК.
- 28.Оцінка економічної ефективності ТКС.
- 29.Планування діяльності підприємств в умовах транскордонного співробітництва
- 30.Платіжний баланс України, його структура та характеристика.
- 31.Показники ефективності діяльності в умовах ТКС
- 32.Показники інтенсивності та ефективності зовнішньоекономічних зв'язків країни.
- 33.Політика вільної торгівлі і протекціонізм
- 34.Поняття транскордонного регіону
- 35.Порядок організації розрахунків в іноземній валюті
- 36.Правове регулювання міжнародних перевезень
- 37.Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Реєстрація суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності
- 38.Пріоритет норм міжнародних договорів над нормами національного

- законодавства України.
39. Регулювання ТКС нормами ІНКОТЕРМС
 40. Регулювання ТКС нормами міжнародних торговельних звичаїв
 41. Роль транскордонного співробітництва у регіональному розвитку та інтеграційних процесах.
 42. Роль транспорту в транскордонній діяльності підприємства.
 43. Система регулювання ТКС в умовах транскордонного співробітництва
 44. Структура і зміст зовнішньоторговельного контракту
 45. Сутність валютного контролю
 46. Сутність валютного регулювання
 47. Сутність та методи державного регулювання ТКС
 48. Суть і особливості оформлення зовнішньоторгового контракту
 49. Сучасні концептуальні підходи до формування зовнішньоекономічної політики України в контексті реалізації національних економічних інтересів.
 50. Типові контракти в ТКС
 51. Торговельні операції в транскордонному співробітництві.
 52. Транскордонне співробітництво як складова міжнародного співробітництва регіонів
 53. Транскордонне співробітництво в міжнародних правових та економічних відносинах.
 54. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод.
 55. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів, по інкасо, по договірним гарантіям
 56. Управління діяльністю українських підприємств в умовах транскордонного співробітництва
 57. Характеристика органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні та їх компетенції.
 58. Характеристика основних показників розвитку зовнішньоекономічного сектора країни:
 59. Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності: принципи, цілі, методи.
 60. Чинники розвитку транскордонного співробітництва та його принципи.

15. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

16. Рекомендовані джерела (література):

Нормативні джерела:

1. Митний кодекс України: Прийнятий 11 липня 2002р., остання редакція.
2. Закон України „Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16 квітня 1991р., остання редакція.
3. Податковий кодекс України [Текст]: спеціальний випуск бухгалтерського тижневика «Дебет-кредит» від 27.12.2010 р. – К.: Новий друк, 2010. – 288 с
4. Про валюту і валютні операції: Закон України від 28.04.2020 № 2473-VIII.
5. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України, 23.09.94 № 185/94- ВР, зі змінами і доповненнями
6. Про інвестиційну діяльність: Закон України, 18.09.91 № 1560-ХП, зі змінами і доповненнями.
7. Щодо врегулювання питання документообігу при здійсненні операцій з зовнішньоекономічної діяльності в частині підтвердження права підприємства на отримання експортного відшкодування ПДВ: Лист ДПА України, 29.06.2007 №273/4/16- 1110.
8. Щодо здійснення розрахунків в іноземній валюті: Лист Національного банку України, 12.03.2002 № 13-111/ 948-1807. 7. Щодо митно-тарифного регулювання: Лист Держмитслужби України, 27.06.2008 № 3/14- 3227-ЕП.
9. Щодо порядку укладення договорів (контрактів) суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, до яких застосовано спеціальну санкцію - режим індивідуального ліцензування: Лист Мінекономіки, європ. інтеграції. 09.01.2002 №49-21/39.
- 10.Щодо роз'яснень про укладення зовнішньоекономічних договорів: Лист Мін'юсту України, 17.07.2008 №21-41-864.

Основна література:

- 11.Ольшанський О. В. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності / О. В. Ольшанський, Л. М. Яцун, В. М. Селютін. Х. : ХДУХТ, 2019. – 103 с
- 12.Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. 5-те вид., перероб. та допов.; Університет ДФС України. Ірпінь: 2019. 410 с.
- 13.Козак Ю. Г., Савельєв Є. В. та ін. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник 6-е вид., перероб. та доп. Київ: ЦУЛ, 2019.
- 14.Matsola S., Shelenko D., Matsola M. The role of information support in the management of foreign economic activities of enterprises. Науковий журнал «Причорноморські економічні студії». Вип. 57, 2020. С. 72–75.
- 15.Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : конспект лекцій / уклад. Макара Оксана Василівна. – Луцьк : ПП «Поліграфія», 2020. – 90 с.
- 16.Рум'янцев А.П. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 292 с.
- 17.Фінанси зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Стасишин А.В., Дубик В.Я., та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 460 с.
- 18.Зовнішньоекономічна діяльність підприємства / Ю. Козак, О. Сукач, Д. Бурлаченко. – К.: ЦНЛ, 2020. – 268 с.

19. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник / Ю. Г. Козак, Є. В. Савельєв [та інш.]. 6-е вид., перероб. та доп. / ред. Ю. Г. Козак. Київ : ЦУЛ, 2019. 292 с.
20. Гобела В. В. Управління зовнішньоекономічною діяльністю & Management of Foreign Economic Activity : навч. посіб. / Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 243 с.

Інформаційні ресурси

21. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
22. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України www.me.gov.ua
23. Офіційний сайт Національного банку України www.bank.gov.ua
24. Офіційний сайт Державної служби статистики України www.ukrstat.gov.ua
25. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України <http://sfs.gov.ua/>